

	<p align="center">Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка Педагогічний факультет Кафедра теорії та методик початкової освіти</p>
	<p align="center">Силабус освітнього компонента «СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»</p> <p>Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність: 013 Початкова освіта. 014 Середня освіта Освітньо-професійна програма: усі ОПП університету Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Мова викладання: українська</p>
<p>Викладачі</p> 	<p>Бахмат Наталія Валеріївна Посада: завідувач кафедри теорії та методик початкової освіти Науковий ступінь: доктор педагогічних наук Вчене звання: професор E-mail: bakhmat.nataliya@kpn.edu.ua Профайл викладача: http://kmd.kpn.edu.ua/sklad-kafedry/bakhmat-nataliia-valeriivna/ Scopus AuthorID 57200174193 Web of Science Researcher ID R-2499-2018 Google Scholar https://scholar.google.com.ua/citations?user=xt5LYcQAAAAJ&hl=ru ORCID ID https://orcid.org/0000-001-6248-8468</p> <p>Довгань Олена Сергіївна Посада: асистент кафедри теорії та методик початкової освіти E-mail: dovhan.olena@kpn.edu.ua Профайл викладача: https://kmd.kpn.edu.ua/sklad-kafedry/dovhan-olena-serhiivna/ Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?view_op=list_works&hl=ru&user=QNf6BoAAAAAJ ORCID ID: https://orcid.org/0000-02-1295-8289</p>
<p>Консультації</p>	<p>Графік консультацій: https://kmd.kpn.edu.ua/hrafiiky-osvitnoho-protsesu/ аудиторія 305 аудиторія 205 а</p>
<p>Статус освітнього компонента</p>	<p>Вибірковий освітній компонент</p>
<p>Форми здобуття вищої освіти</p>	<p>Очна, заочна, змішана</p>
<p>Моделі організації освітнього процесу</p>	<p>Традиційна, дистанційна, змішана модель організації освітнього процесу</p>
<p>Що будемо вивчати?</p>	<p>Теоретичні засади стратегії сталого розвитку та екологічної безпеки. Освіта для сталого розвитку. Теорія і методика екоосвітньої діяльності</p>
<p>Чому це треба вивчати?</p>	<p>Вивчення питань сталого розвитку та екологічної безпеки в закладах освіти є ключовим для підготовки майбутніх педагогів, які будуть здатні ефективно сприяти сталому розвитку через освіту.</p> <ol style="list-style-type: none"> Формування відповідальності за майбутнє: Майбутні педагоги повинні бути підготовлені до того, щоб виховувати нове покоління, яке усвідомлює важливість сталого розвитку і екологічної безпеки. Це допоможе забезпечити сталий розвиток суспільства та планети в цілому. Інтеграція в освітній процес: Сталий розвиток є глобальним викликом, і для його досягнення важливо, щоб ідеї сталого розвитку були впроваджені в освітній процес. Педагоги, які володіють необхідними знаннями і навичками, зможуть ефективно передавати ці ідеї учням, сприяючи формуванню екологічної свідомості та відповідальності. Уміння працювати з сучасними методами навчання: Оволодіння тренінговими формами навчання і новітніми методиками допомагає майбутнім педагогам ефективно залучати учнів до вивчення важливих соціальних і екологічних питань. Це сприяє розвитку критичного мислення, аналізу та вирішення проблем. Екологічна безпека та здоров'я: Сталий розвиток не обмежується лише екологічними питаннями. Він охоплює й аспекти соціальної, економічної та культурної стійкості, зокрема важливість здорового способу життя, що має бути частиною освіти для майбутніх поколінь. Адаптація до сучасних викликів: Сучасне суспільство стикається з численними екологічними та соціальними проблемами, і освіта є важливим інструментом для пошуку рішень. Тому вивчення сталого розвитку дозволяє майбутнім педагогам бути готовими до

	<p>викликів сучасного світу та допомогти учням адаптуватися до швидко змінюваного середовища.</p> <p>6. Забезпечення освітніх стандартів: Сучасні освітні стандарти вимагають включення тем сталого розвитку в навчальні програми. Викладачі, які володіють відповідними знаннями, зможуть виконувати ці вимоги та підготувати учнів до життя в умовах сталого розвитку.</p>
<p>Як можна використати набуті компетентності?</p>	<p>Набуті знання та вміння можна ефективно використати в різних аспектах педагогічної діяльності, що сприятиме розвитку сталого мислення у учнів та створенню екологічно відповідального середовища. Ось кілька можливих шляхів використання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інтеграція теми сталого розвитку в освітній процес: Педагоги можуть включати принципи сталого розвитку в різні предмети та навчальні курси. Наприклад, вивчення екологічних проблем на уроках «Я досліджую світ», а також розвиток навичок критичного мислення та аналітичних здібностей через дослідження соціальних та економічних аспектів сталого розвитку. 2. Організація тренінгів та воркшопів: Майбутні педагоги можуть використовувати свої навички для проведення тренінгів та практичних занять, що стосуються екологічної свідомості, енергоефективності, сталого споживання та інших аспектів сталого розвитку. Це може бути як для учнів, так і для колег-педагогів. 3. Проектна діяльність із учнями: Педагоги можуть розробляти та впроваджувати проектні роботи з учнями, що сприяють розвитку їхньої екологічної свідомості та соціальної відповідальності. Наприклад, це можуть бути проекти з очищення території школи, озеленення, створення екологічних ініціатив у громаді. 4. Розвиток екологічних звичок у повсякденному житті: Виховуючи учнів, педагоги можуть активно пропагувати практики сталого розвитку на особистому рівні — це може бути використання екологічних матеріалів, сортування сміття, збереження енергії та води тощо. Це допоможе формувати екологічно відповідальну поведінку у школі та за її межами. 5. Впровадження новітніх методик та підходів: Знання передових педагогічних методик і технологій, орієнтованих на сталий розвиток, дозволяє педагогам використовувати інтерактивні та інноваційні методи навчання, такі як проектне навчання, дослідницькі методи, використання цифрових інструментів для популяризації сталого розвитку серед учнів. 6. Організація екологічних ініціатив і заходів: Вчителі можуть брати на себе роль організаторів екологічних заходів, таких як «зелений тиждень», конкурси на кращі екологічні проекти або виставки. Це сприяє залученню учнів до реальних практик сталого розвитку. 7. Підвищення обізнаності серед батьків і громади: Набуті знання можна використати для організації семінарів та лекцій для батьків і громади, де можна поділитися важливими аспектами сталого розвитку, екологічної безпеки та можливостей залучення до цих процесів на рівні родини та місцевої громади. 8. Розвиток професійної компетентності: Вивчення методів сталого розвитку допомагає педагогам постійно удосконалювати свої професійні навички, працюючи в межах нових освітніх стандартів і тенденцій. Це дозволяє бути в курсі актуальних змін у педагогічній практиці та вдосконалювати підходи до навчання.
<p>Яких результатів можна досягнути?</p>	<p>Після завершення цього курсу здобувач буде володіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знаннями про основні поняття та історичні аспекти концепції сталого розвитку, а також шляхи її реалізації; – ознайомлений з процесом досягнення цілей сталого розвитку в Україні та світі; – розуміти основні принципи світової стратегії ОСР; – знати моделі освіти для сталого розвитку в загальноосвітній школі та методику проведення уроків на цю тему; – уміти формувати у школярів звички екологічно збалансованої поведінки у повсякденному житті, ґрунтуючись на ціннісному ставленні до довкілля; – володіти принципами, формами та методами організації діяльності учнів на основі суб'єктно-суб'єктних відносин, що підтримують педагогіку емпauerменту; – розуміти психолого-педагогічні підходи для досягнення цілей ОСР; – бути знайомим з науковими основами народногосподарських проблем, таких як раціональне використання природних ресурсів України, охорона довкілля та збереження біорізноманіття, а також вмінням ефективно презентувати ці проблеми відповідним аудиторіям; – знати сучасні наукові проблеми у сфері сталого розвитку і вміти впроваджувати їх у зміст ОСР. <p>Здобувач вмітиме:</p> <ul style="list-style-type: none"> – впроваджувати педагогічні інновації та наукові досягнення в практику ОСР; – аналізувати програми курсу «Уроки для сталого розвитку» для різних класів та вибирати відповідні методи й форми навчання з урахуванням вікових особливостей учнів; – організовувати пізнавальну діяльність учнів за принципом суб'єктно-суб'єктних відносин у навчальному процесі, базуючись на педагогіці мотивації та натхнення (емпауермент); – формувати у школярів звички соціально відповідальної поведінки для збереження довкілля

	<p>та адаптації до умов конкретної території;</p> <ul style="list-style-type: none"> – планувати й організовувати групову діяльність учнів в екокомандах, під час проведення тренінгів, виконання дослідницьких завдань і різних форм еколого-просвітницької діяльності; – проводити лекції, тренінги, заняття, дискусії та диспути в рамках ОСР для різних груп населення; – добирати та створювати навчальні матеріали в межах ОСР, використовуючи науковий досвід, моделюючи шляхи вирішення екологічних проблем і прогнозуючи наслідки антропогенної діяльності, проводити інтегральну екологічну оцінку ситуації; – застосовувати екологічні знання для вирішення навчальних, виховних та методичних завдань, зважаючи на вікові та соціально-психологічні особливості учнів; – формувати основний рівень екологічної зрілості учнів; – організовувати та проводити навчально-виховну роботу з екології, оцінюючи рівень засвоєння учнями матеріалу та заохочуючи їх до самостійного поповнення знань; – проводити краєзнавчу та природоохоронну діяльність, використовуючи її результати в навчальному процесі. 		
Методи та прийоми навчання	Словесні, практичні, наочні, інтерактивні		
Передумови вивчення освітнього компонента			
	найменування показників	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Обсяг освітнього компонента	Рік навчання	2025-2026	2025-2026
	Семестр вивчення	5	7
	Кількість кредитів ЄКТС	4	4
	Загальний обсяг годин	120	120
	Кількість годин навчальних занять	40	16
	Лекційні заняття	10	8
	Практичні заняття	30	8
	Самостійна робота	80	104
Політика освітнього компонента	<p>Академічна доброчесність. Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1W_tRKAqt4kKFyD1zNzR76uxVZY3mUjBV/view) та Положенням про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSIMUozdmc2Ti0xY3MzMS1hbjlXLVVQSDZmNjU4/view?resourcekey=0-WAE6ceQZqhHelYoJoPZ3Kg).</p> <p>Відвідування занять. Очікується, що здобувачі освіти відвідають усі лекційні та практичні заняття. Здобувачі освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальною дисципліною. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання Правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1kXGZVxEIcG0Cmy33EvqF2c2E7hGHUrT8/view), Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTcaLrRbcQA86/view) та етичних норм поведінки.</p> <p>Неформальна та/або інформальна освіта. Визнання результатів навчання окремих тем курсу шляхом неформальної/інформальної освіти здобувачами вищої освіти регламентується Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view).</p> <p>Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, кафедр, репозитарієм та інтернет-ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти підтримується.</p>		
Зміст освітнього	Тема 1. Поняття про сталий розвиток. Становлення і періоди формування концепції сталого		

компонента	розвитку. Тема 2. Рівні ієрархічної організації сталого розвитку: індивідуальний, локальний, національний і глобальний. Народонаселення, основні поняття, сучасний стан і проблеми. Тема 3. Енергетичні ресурси та продовольча безпека як основа забезпечення сталого розвитку суспільства. Зелена економіка в контексті реалізації концепції сталого розвитку. Тема 4. Стратегія і тактика реалізації екологічної політики. Екологічні конфлікти. Тема 5. Місце освіти для сталого розвитку в Концепції сталого розвитку. Особливості організації ОСР: світовий та український досвід. Тема 6. Напрями гуманістичної педагогіки, особливості педагогіки емпайерменту (мотивації і натхнення на дії) та її роль в екоосвітній діяльності молодших школярів. Тема 7. Особливості змісту та планування екоосвітньої діяльності у ЗЗСО Тема 8. Реалізація ОСР на різних рівнях неформальної освіти. Освіта упродовж життя.												
Інструменти, обладнання програмне забезпечення, використання яких передбачає освітній компонент	Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проектора та ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення онлайн-відеоконференцій.												
Інформаційне забезпечення	1. Боголюбов В.М. Формування змісту освіти в інтересах сталого розвитку суспільства / Високоякісна, доступна, випереджальна освіта [Електронний ресурс]. URL: http://blogs.lb.ua/kiev_2025/121320_visokoyakisna_dostupna_viperedzh.html . 2. Висоцька О. Є. Освіта для сталого розвитку: Науково-методичний посібник. Дніпропетровськ, 2011. 200 с. 4. Джура Н. М. Інноваційні технології навчання в системі шкільної екологічної освіти : навчально-методичний посібник. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2016. 104 с. 5. Зелений пакет : посіб. для вчителя. ОБСЄ, Регіональний екологічний центр для Центральної та Східної Європи, 2010 256 с. 6. Мамчур З., Джура Н., Думич О., Чуба М., Драч Ю., Подан І. Екологічні аспекти виконання цілей сталого розвитку в Україні // Сталий розвиток – стан та перспективи: Матеріали Міжнародного наукового симпозиуму SDEV'2018 (28 лютого–3 березня 2018 року, Львів-Славське, Україна). Львів, 2018. С. 55 – 58. 7. Підготовка вчителів до викладання питань сталого розвитку. Навчально-методичні матеріали для викладачів вищих педагогічних навчальних закладів та системи післядипломної педагогічної освіти: Посібник / О.І. Пометун та ін. За ред. О.І.Пометун. Київ : Педагогічна думка, 2015. 120 с. 8. Рижак Л. Філософія сталого розвитку людства : навч.-метод. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 518 с.												
Система оцінювання результатів навчання	Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь здобувачів вищої освіти відбувається у формі поточного, модульного та підсумкового видів контролю. – Поточний контроль здійснюється на кожному занятті в межах змістового модулю, має навчальний характер, може проводитися в формі усного (письмового) опитування, співбесіди, виконання практичних та тестових завдань. – Модульний контроль здійснюється з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного і практичного матеріалу змістових модулів у формі модульної контрольної роботи. – Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Розподіл балів, які отримують студенти: <table border="1" data-bbox="384 1559 1490 1693"> <tr> <th colspan="3">Поточний і модульний контроль (100 балів)</th> </tr> <tr> <th colspan="3">Змістовий модуль 1</th> </tr> <tr> <th>Поточний контроль</th> <th>МКР</th> <th>Самостійна робота</th> </tr> <tr> <td>60 балів</td> <td>30 балів</td> <td>10 балів</td> </tr> </table>	Поточний і модульний контроль (100 балів)			Змістовий модуль 1			Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	60 балів	30 балів	10 балів
Поточний і модульний контроль (100 балів)													
Змістовий модуль 1													
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота											
60 балів	30 балів	10 балів											
Критерії оцінювання результатів навчання	Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view), «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (зі змінами та доповненнями) (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKuff/view) В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (https://drive.google.com/file/d/1c--sYRfDI_iAT7L766LprKB-x9GGKaEy/view). Поточний контроль (60 балів) Поточне оцінювання здійснюється на підставі якісного аналізу теоретичних знань здобувача вищої освіти, виконання студентом практичних завдань і самостійної роботи. Враховується												

рівень сформованості програмних компетентностей навчання, що містяться в ОПП.

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях – 12.

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти недостатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику та в інших джерелах інформації відповідь. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом дисципліни на рівні засвоєння окремих термінів, без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні». Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	4	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти розуміє суть змісту навчальної дисципліни, може дати визначення основних понять (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником та іншими джерелами інформації, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання, розв'язує педагогічні задачі за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення змісту навчального матеріалу курсу, може поверхнево аналізувати і ситуації, робить певні висновки щодо проблем; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань і практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом з курсу, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вмie аналізувати й систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття курсу; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі методичні завдання та педагогічні задачі; має сформовані типові навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Високий (творчо-професійний)	10	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань і практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з курсу, аргументовано використовує їх у нестандартних методичних ситуаціях; вмie знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати методичні проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності вчителя початкових класів; спроможний підготувати виступ на наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної та педагогічної діяльності; оцінювати методичні явища, процеси; володіє нормативною базою початкової школи; має високий рівень сформованих методико-технологічних умінь і навичок. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання з курсу, виявляє неординарні творчі методичні здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та задачі; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу методичних явищ; умie ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-пошуковою роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах, володіє нормативною базою початкової освіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0, 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР) менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні та лабораторні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непередготовленістю або недостатньою передготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непередготовленістю або недостатньою передготовленістю до них відповідно до [«Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного](#)

[університету імені Івана Огієнка \(зі змінами та доповненнями\)».](#)

Модульна контрольна робота (30 балів)

МКР передбачає виконання теоретичних питань з дисципліни, практичні завдання, тести.

Мета її написання – виявити знання і вміння з дисципліни, рівень професійного мислення майбутніх спеціалістів, сформованість у них професійно-ціннісних орієнтацій, індивідуальний педагогічний стиль, творчість і самостійність у виконанні.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій (тестовій) формі з можливим використанням MOODLE.

Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється в 0 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Критерії оцінювання якості відповідей на теоретичні та практичні питання МКР

Максимальна кількість балів – 30 балів (10 балів за 1 запитання)

Оцінка та відповідні їй бали (за 10-бальною шкалою)	Критерії
«відмінно» (10-9 балів)	Здобувач демонструє відмінні всебічні, систематичні й глибокі знання навчального матеріалу і вміння вільно виконувати передбачені програмою завдання. Відповідь характеризується глибоким розумінням матеріалу, логічністю, детальним викладом, проявляється творчий підхід до відповіді на питання.
«добре» (8 балів)	Студент демонструє хороші, повні знання навчального матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання. Відповідь характеризується розумінням матеріалу, логічністю, але недостатньою докладністю відповіді.
«задовільно» (7-6 балів)	Здобувач демонструє задовільні теоретичні знання основного навчального матеріалу, частково справився з відповіддю на питання, окремі складові якого відсутні або написані неправильно. Відповідь характеризується шаблонністю, репродуктивністю.
«незадовільно» (5 і менше балів)	Студент демонструє невміння відповісти на питання, допускає принципові помилки, що свідчить про значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу.

Самостійна робота (10 балів)

Організація та оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до [«Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка»](#).

Самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу лекційних занять, попередню підготовку до практичних і лабораторних занять; виконання завдань у позааудиторний час; самостійне вивчення окремих теоретичних питань курсу; підготовку до написання модульної контрольної роботи; підготовка до складання екзамену.

Контроль за самостійною роботою здійснює викладач. Оцінка за самостійну роботу є складовою загальної оцінки, що виставляється здобувачеві за поточний контроль.

Їх оцінювання є складником загальної оцінки, що виставляється здобувачеві на практичному занятті.

Контроль за іншими видами самостійної роботи у формі співбесіди здійснює лектор на консультаціях. Максимальна оцінка за самостійну роботу оцінюється в 10 балів.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Високий рівень 9-10 б.	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з питань, винесених на самостійне опрацювання, повно викладає самостійно вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, порівнювати, формулює своє бачення методичних аспектів, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними джерелами, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
-------------------------------	---

Достатній рівень 7- 8 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але здобувач допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання. Здобувач вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних і дещо змінених ситуаціях, переважно добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними джерелами. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Середній рівень 6 б.	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень питань, винесених на самостійне опрацювання, але викладає матеріал неповно, допускає неточності у визначенні понять, потребує допомоги (спрямувальних питань) викладача, не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; у власній аргументації використовує загальновідомі докази; не має сформованих умінь і навичок роботи з отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати первинну обробку навчальної інформації без її подальшого аналізу, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу. Здобувач вищої освіти виконує завдання самостійної роботи фрагментарно й дещо пізніше визначеного терміну. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Початковий рівень менше ніж 6 б.	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні основних понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. У здобувача не сформовано необхідні практичні вміння роботи з навчальною інформацією; він не має елементарних умінь здійснювати первинну обробку й подальший аналіз навчальної інформації; не володіє вміннями вибирати відомі способи дій для виконання завдань, неспроможний виконати стандартні завдання після спрямувальних питань викладача. Здобувач не виконав більшість завдань самостійної роботи, подав роботу пізніше визначеного терміну. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недоброчесності.

Здобувачі вищої освіти виконують такі різновиди самостійної роботи з дисципліни (на вибір):

- 1) опрацювання текстів лекційних занять;
- 2) робота з основною й допоміжною літературою, опрацювання наукової та навчальної літератури;
- 3) ознайомлення з нормативними документами освітянської галузі та їх опрацювання;
- 4) підготовка до практичних занять;
- 5) виконання завдань, визначених у планах практичних занять;
- 6) опрацювання питань, винесених на самостійне опрацювання;
- 7) виконання завдань в об'єктно-модульному динамічному середовищі навчання Moodle;
- 8) підготовка презентацій навчального матеріалу;
- 9) написання есе;
- 10) підготовка до написання модульної контрольної роботи тощо.

Здобувачі, які за виконання завдань самостійної роботи отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на звіт за виконання самостійної роботи на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не отримують заліку. Вони допускаються до нього після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком навчального процесу.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами підсумкового контролю у формі заліку, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння студентом певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Оцінювання навчальних досягнень з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ЕКТС	Підсумкова оцінка за національною шкалою
		залікова
90-100	A (відмінно)/Excellent	зараховано/ Passed
82-89	B (добре)	
75-81	C (добре)/Good	
67-74	D (задовільно)/Satisfactory	
60-66	E (достатньо)/Enough	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)/Fail	незараховано/ Fail
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)/Fail	

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

Локація

Згідно з розкладом <https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/>